

April 2010

Jordemoderforeningen

Politikpapier om:

Jordemoderuddannelsen, jordemødres efter - og videreuddannelse og jordemødres forskning

Indledning

Jordemødre er uddannet til at varetage et selvstændigt virksomhedsområde i forhold til den ukomplicerede graviditet, fødsel og barsel og tilgrænsende fagområder, og til at samarbejde med andre faggrupper i komplicerede forløb.

Jordemoderuddannelsen er en vekseluddannelse mellem teoretisk og klinisk undervisning. Jordemoderuddannelsen afsluttes med en bachelor i jordemoderkundskab. Begrebet jordemoderkundskab refererer til det faktum, at jordemødre anvender en række forskellige vidensformer, både kropslige og videnskabelige.

Uddannelsen er baseret på et videnskabeligt og evidensbaseret grundlag, der gør jordemødre i stand til at tilbyde sundhedsfaglige ydelser på et højt teoretisk og klinisk fagligt niveau indenfor reproduktiv sundhed generelt og indenfor graviditet, fødsel og barsel i særdeleshed.

Jordemoderuddannelsen er en vigtig teoretisk og klinisk grundsten i en fortsat udvikling, specialisering og forskning indenfor graviditet, fødsel og barsel.

Jordemoderuddannelsen har altid været en eftertragtet uddannelse. Traditionelt har optagegrundlaget været den særligt dygtige, igennem de seneste årtier vurderet udtrykt i et højt karaktergennemsnit, og gennemførelsesraten og det faglige niveau i uddannelsen er højt.

Jordemoderuddannelsen er tilrettelagt, så aftagernes behov dækkes ind med såvel dyb grundfaglig kompetence som med mulighed for, at uddannede jordemødre indgår i tværfagligt samarbejde.

Vision

Jordemoderforeningens vision er

At jordemoderuddannelsen fortsat uddanner den studerende til at kunne varetage den sundhedsfaglige indsats højt specialiseret i forhold svangreomsorg og bredt i forhold til reproduktiv sundhed. Jordemødre skal fortsat i forbindelse med uddannelsen udvikle en høj grad af faglig handlekompetence inden for graviditet, fødsel og barselområdet, herunder fastholde og udvikle det selvstændige virksomhedsområde for det ukomplicerede forløb.

At Danmark gennem en god jordemoderuddannelse vil kunne bidrage den bedst mulige start til kvinder og mænd som forældre og den bedst mulige start for nyfødte, samt på længere sigt øge den seksuelle sundhed

At jordemødre fortsat bibringes den nødvendige viden og kompetence til at være den uddannelsesprofil, der i samarbejde med lægerne er det indlysende førstevalg til den sundhedsfaglige indsats indenfor graviditet, fødsel og barsel/nyfødthedsperiode samt i hele den reproduktive sundheds område.

At jordemoderen sikres fri adgang til at holde sin viden opdateret, således som hun er lovmæssigt forpligtet til.

At der udvikles og forskes i relation til jordemoderens virksomhedsområde og generelt inden for reproduktiv sundhed med særligt henblik på at udviklings- og forskningsresultater resulterer i praksisændring, og at jordemødre udvikler og forsker.

At jordemoderuddannelsen forlænges.

Disse visioner hviler på at uddannelsen fortsat er en vekseluddannelse med integration af teoretisk og klinisk uddannelse; der skal løbende arbejdes på, at sammenhængen mellem de to dele af uddannelsen sikres, således at de kompetencer, der gives i uddannelsen, passer til de kompetencer, der er nødvendige og som efterspørges i det kliniske felt.

Jordemoderuddannelserne er igennem de sidste år organisatorisk blevet placeret i tilknytning til professionshøjskoler/University Colleges. Det er Jordemoderforeningens vision, at man fortsat sikrer

selvstændige jordemoderuddannelser med fælles studieordning i et samarbejde med andre sundhedsfaglige uddannelser og under respekt for faglige grunde til at fastholde og uddybe fagligheden og uddannelsernes egenart.

Kompleksiteten indenfor det samlede felt for graviditet, fødsel og barsel har løbende skabt behov for fortsat udvikling af efter og videreuddannelsesmuligheder, der er nødvendige for fortsat at kunne levere jordemoderfaglige ydelser på et højt fagligt niveau.

Det er Jordemoderforeningens vision, at jordemoderuddannelsen fortsat udvikles, således at jordemødrene til stadighed kan leve op til de kompetencer, der efterspørges i det kliniske arbejde.

Jordemoderuddannelsen har traditionelt levet op til kravene ved at komprimere undervisningen, men dette har nået et punkt, der ikke er acceptabelt. Det er yderst tiltrængt med en forlængelse af uddannelsen.

I udviklingen af den danske sundhedssektor indgår en veluddannet jordemoderprofession i mange sammenhænge. Derfor skal jordemødre til stadighed have mulighed for at specialisere sig i forhold til de kompetencer, der efterspørges, fagligt, administrativt/ledelsesmæssigt, samt udvikle og forske i jordemoderfaget og i reproduktiv sundhed.

Mål

Grunduddannelsen:

Jordemoderuddannelsen skal fortsat afvikles som en vekseluddannelse, som er præget af sammenhæng mellem teori og klinik.

For at sikre denne sammenhæng, er det en mulighed - blandt flere - at udvikle kombinationsstillinger mellem uddannelsesinstitution og tilknyttede praktiksteder. Sådanne stillinger vil til stadighed kunne korrelere klinisk virkelighed og klinisk udvikling/forskning til bedste teoretiske viden og dens formidling.

Jordemoderuddannelsen skal fortsat udvikle sig, og inspiration hertil kan blandt andet sikres gennem internationalt samarbejde med andre lande, som anvender Direct Entry som model for deres jordemoderuddannelse, enten i UC eller universitetsregi, samt ved samarbejde med lande der har udviklet universitetsprogrammer for postgraduat uddannelse af jordemødre.

Jordemoderuddannelsen skal være under jordemoderfaglig organisatorisk, økonomisk og faglig ledelse.

Jordemødre i klinisk praksis skal fortsat være centrale undervisningspersoner i den nødvendige én til én undervisningssituation i den kliniske uddannelse af jordemoderstuderende. Disse jordemødres uddannelsesniveau skal sikres gennem den kliniske vejlederuddannelse, og en baggrund på mindst to års erfaring er en forudsætning for at indgå i vejlederfunktionen.

Der er tale om en moderne udgave af mesterlære:

Mesterlæren sigter mod at kvalificere den studerende til at kunne fungere selvstændigt som jordemoder, herunder at indgå i et fagligt og tværfagligt samarbejde, ved at kompetencerne i forhold til selvstændighed progredierer gennem modulerne, således at den studerende bevæger sig fra at arbejde under observation og vejledning til at arbejde selvstændigt indenfor virksomhedsområdet.

Der skal løbende arbejdes på at kvalitetssikre såvel teoretisk som klinisk undervisning og afholdelse af prøver i uddannelsen.

Undervisningen skal fortsat gives af jordemødre, der har en akademisk uddannelse som supplement til en professionel baggrund i jordemoderkundskab og erfaring som jordemoder, samt af undervisere med specifik faglig baggrund inden for de fag og specialer, der indgår i uddannelserne.

Det er Jordemoderforeningens mål at afdække de udfordringer der ligger i, at kompleksiteten i svangerskabshygien, fødselshjælp og barselperioden er stigende. Målet med grunduddannelsen er fortsat at uddanne jordemoderen til at følge kvinden og manden efter bedste viden frem til at være en familie gennem en fysiologisk, psykologisk og social proces. Fokus skal ligge på forebyggende og sundhedsfremmende og behandlende indsats i graviditet, fødsel og barsel.

Efter og videreuddannelse

Udbuddet af videreuddannelses tilbud i relation til og med afsæt i klinisk jordemoderpraksis som eksempelvis diplomuddannelse, der muliggør udvikling af kompetencer indenfor jordemødres arbejdsområde, skal øges. Ligeledes skal det sikres, at jordemødre i stigende omfang får mulighed for at deltage i efter – og videreuddannelsesaktivitet, både på arbejdsplads og på professionshøjskole/ university college eller universitet.

Jordemoderforeningen vil, i samarbejde med DSOG, fortsætte bestræbelserne på at få oprettet en uddannelse til specialjordemoder i intensiv fødselshjælp. En sådan specialuddannet jordemoder skal kunne indgå som et mellemlid mellem jordemoder og speciallæge. Det står åbent, hvilken betydning for ansvarsfordelingen for en fødsel, en sådan funktion ville kunne have.

Jordemoderforeningen og jordemoderuddannelserne skal sammen afsøge muligheder for at opbygge et postgraduat forløb i jordemoderkundskab, evt. i skandinavisk sammenhæng, ligesom det skal afdækkes, hvorledes jordemødre uddannes til sundhedsplejersker.

Udvikling og forskning

Reproduktion er et stærkt interessepunkt for alle involverede, borgere, patienter, professionelle, myndigheder, og der skal velunderbyggede resultater til for at ændre praksis inden for svangreomsorgen.

Der skal i stigende grad forskes bredt i emner inden for jordemødres virksomhedsområde, og forskning i sundhedsfremme og forebyggelse for gravide, fødende og barslende skal i stigende grad udføres af jordemødre.

Jordemoderforeningen vil i samarbejde med de øvrige foreninger for mellemlangt uddannede sundhedsprofessionelle arbejde for at øge indflydelsen på sundhedsvidenskabelig forskning og for at området bliver tildelt forskningsmidler

Jordemoderforeningen finder, at et løft af svangreomsorg og seksuel sundhed, samt et løft af professionen og dens vilkår kræver en stærkere forskningsindsats over de kommende år.

Jordemoderforeningen vil udbygge kontakten til videnscentrene på de professionshøjskoler/ university colleges, hvor jordemoderuddannelserne er forankret med henblik på at understøtte fortløbende videnudvikling med relation til og afsæt i jordemoderuddannelsen og klinisk jordemoderpraksis.

Jordemoderforeningen vil udbygge kontakten til forskningsmiljøer med henblik på at sikre og fastholde det forskerpotentiale, som allerede findes og rekruttere yderligere hertil.

Jordemoderforeningens uddannelsesstrategi skal læses som et supplement til den overordnede strategi for "jordemødre på fremtidens arbejdsmarked".

Jordemoderforeningens uddannelsesstrategi er debatteret i et mindre forum af formandskab og uddannelsesfaglige inden forelæggelse på landskonferencen april 2010.

Henvisninger til EU direktiv, autorisationslov, cirkulære og vejledning, uddannelsesbekendtgørelse og studieordning med mere, følger senere.